

Samfunnsdebatt

Samfunnsdebatt handler om samfunnsspørsmål, for eksempel debatt om lovgivning, prioriteringer av offentlige ressurser eller moralske spørsmål. Fellesnevneren er ikke bare at dette er temaer som berører oss alle, men at samfunnsdebatten er avgjørende for velinformerte demokratiske beslutninger.

Offentlig debatt er i prinsippet åpen, men det betyr ikke at vi nødvendigvis har lik tilgang. Det er stor forskjell på ulike debattarenaer. Partilederdebatter på NRK og trontaledebatten på Stortinget er offentlige debatter, men de fleste av oss er ikke invitert til å delta. Landets største aviser publiserer debattinnlegg, men de færreste får sine meninger på trykk. Likevel er disse debattarenaene åpent tilgjengelige i den forstand at vi alle kan følge debatten; de foregår i offentligheten.

Andre debattarenaer er åpne også i den forstand at vi alle kan bidra. Vi kan melde oss inn i et politisk parti eller en interesseorganisasjon og delta i diskusjonen på lokale møter. Men for mange er det først og fremst internett og sosiale medier som er arenaen for offentlig debatt. Her møter vi daglig samfunnsdebatten i form av synspunkter og uenigheter. Kommentarfeltet til VG, grupper på Facebook eller tråder på Twitter er eksempler på plattformer for offentlig debatt. Slike debattarenaer er svært åpne, men har til gjengjeld en lite regulert debattform. Derfor er også diskusjonene ofte nokså fragmenterte.

Når vi uttrykker vårt synspunkt, enten ved å formulere et eget innlegg eller ved å svare på andres ytringer, deltar vi i debatten. Et innlegg i

avisen Klassekampen eller på Politisk kvarter er selvfølgelig del av den offentlige debatten. Men det samme er også ytringer på uformelle arenaer, som en vegg med «NEI TIL EU»-graffiti. Kanskje tenker vi ikke over det, men å klikke «like» på en post om dyrevern eller å dele et «Black Lives Matter»-profilbilde er også ytringer i offentligheten. Vi deltar med andre ord i samfunnsdebatten oftere enn vi tror.

Akademisk debatt

Akademisk debatt er en essensiell del av forskningsarbeid. Forskeres teorier og forklaringer må forsvares i møte med kritikk fra forskningsmiljøet. I akademisk debatt tas det for gitt at man skal presentere argumentasjon for synspunkter. Det forventes også at man svarer på innvendinger, danner teorier på bakgrunn av evidens og trekker tilbakeviste påstander.

Det som kjennetegner den akademiske debatten, er ikke innholdet, men et strengere krav til argumentasjon, evidens og begrunnelse. Ulike fag har riktignok forskjellige metoder. Matematikeren, historikeren og juristen har egne standarder for hva som er god akademisk metode. Likevel er det en fellesnevner at argumentasjonen i den akademiske debatten skal kunne tåle fagfellenes kritiske blikk.

Den akademiske debatten er en del av den offentlige debatten. Dette er ikke bare fordi forskere også skriver kronikker og deltar i TV-debatter, men fordi forskernes egne debattarenaer – for eksempel tidsskrifter, konferanser og rapporter – er en del av den offentlige debatten. Riktignok er disse debattene ofte mindre tilgjengelige for